

Opetus- ja kulttuuriministeriö
OKM/41/010/2017

Lausunto hallituksen esityksestä lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Lukio valmistaa globaaliin yhteiskuntaan ja työelämään yrittäjämäisillä taidoilla

Nuori Yrittäjyys ry pitää opetus- ja kulttuuriministeriön esitystä lukiolaista hyvänä tiiviistä valmisteluaikataulusta huolimatta. Lukiokoulutuksen yleissivistys ja koulutuksen kiinnittyminen ja vuoropuhelu ympärillä olevan yhteiskunnan kanssa edellyttää päivittämistä.

Yrittäjyyden mainitseminen nyt myös lukiolain tasolla kannustaa koulutuksen järjestäjiä ja oppilaitoksia eteenpäin. Tässä suunnannäyttäjänä toimii OKM:n viime vuonna julkaisema koulutuksen yrittäjyyslinjaukset, joista kertominen on kuulunut järjestömmen opettajakoulutukseen kuluneen vuoden ajan.

On erittäin myönteistä, että esityksessä linjataan lukio-opetuksen järjestämistä siten, että lukiolaiselle tarjotaan mahdollisuutta kehittää työelämä- ja yrittäjyysosaamistaan sekä toimia kansainvälisissä verkostoissa. Nuorten yrittäjyysintentiot ja yrittäjämäinen asenne ovat parantuneet viimeisen kymmenen vuoden aikana. Peruskouluissa tehty pitkäkestoinen yrittäjyyskasvatus näkyy nuorten asenteissa ja tätä hyvää asennetta on tärkeä tukea jatko-opinnoissa.

Maaliskuussa 2018 julkistetun toisen asteen nuoria koskevan kansainvälisen yrittäjyyskasvatustutkimuksen tutkimuksen (ICEE2018) Suomen löydökset osoittavat, että käytännönläheinen yrittäjyyskasvatus vahvistaa nuorten työelämän muutoksessa tarvittavia taitoja sekä selkeyttää koulussa opiskeltavien aineiden sisältöjen yhteyttä urasuunnitelmiin, jatko-opintoihin ja työelämään. Pitkäkestoinen, lukuvuoden mittainen yrittäjyyskasvatustoiminta (Vuosi yrittäjänä -ohjelmassa) vahvistaa oppimistuloksia jopa 12% verrattuna nuoriin, jotka eivät ole ohjelmassa mukana. Tutkimuksen mukaan yrittäjyyskokeilu vahvistaa nuorten talousosaamista, rakentaa tiede- ja teknologiataitoja, tukee matemaattista osaamista ja antaa hyvän harjoittelualustan vuorovaikutustaitojen harjoittelulle ja ongelmanratkaisulle. Kansainvälisen Vuosi yrittäjänä-ohjelman kautta nuoren verkostot, ymmärrys ja kokemus globaalista toiminnasta sekä kielitaito vahvistuvat omaa toimintaa koskevan työelämä- ja yritystoimintaopintojen kautta.

Sama tutkimus tuo esiin myös ohjauksen tarpeen. Työelämätaitoja harjaannuttavat ohjelmat ja yrittäjyysopetus kokoavat parhaimmillaan eri aineiden opettajat yhteen ja luovat nuorelle opettajaverkoston, jonka ohjaava vaikutus opinto-ohjauksen tukena on tärkeää. Lukiouudistus tuo tarpeen myös aineenopettajapainotteisen opetushenkilöstön täydennyskoulutukselle.

Nuori Yrittäjyys ry pitää erittäin tärkeänä, että lukioissa tapahtuvaan opetukseen otetaan mukaan yrittäjyyden kokeiluja, oman talouden hallintaan ja työelämään liittyvää, opiskeluaineet oikeaan tekemiseen integroivaa koulutusta. Tämä tukisi merkittäväällä tavalla lukiolaisten ammatinvalintaa ja suuntautumista tulevaisuuden työelämää varten. Yrittäjämäinen asenne vahvistaa opiskeluiden tavoitteellisuutta ja vauhdittaa lukionsa päättäviä nuoria löytämään nykyistä nopeammin oman polkunsa jatkokoulutukseen.

Nuori Yrittäjyys ry

Virpi Utriainen
toiminnanjohtaja
www.nuoriyrittajyys.fi